

Neljäs saamelaisten parlamentaarikkokonferenssi, joka kokoontui Uumajassa 20. helmikuuta 2014 ja jossa ovat edustettuina Suomen, Norjan ja Ruotsin saamelaiskäräjät sekä Venäjän saamelaisten edustajat, päätti antaa seuraavan yhteisen lausunnon¹:

Vahvistamme sitoutuvamme tukemaan aikaisemmissa parlamentaarikkokonferensseissa Jokkmokissa, Rovaniemellä (2008) ja Kirkkoniemessä (2011) hyväksytyjen lausuntojen toteuttamista,

Vaadimme, että Suomen, Norjan, Ruotsin ja Venäjän valtiot edistävät osaltaan Saamelaisten parlamentaarisen neuvoston vuonna 2010 hyväksymän ilmastopoliittisen strategian toteuttamista,

Muistutamme, että kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan yleissopimuksen itsemääräämisoikeuksia käsittelevä artikla 1 koskee myös alkuperäisväestöä ja heidän oikeuttaan päättää luonnonvarojen käytöstä,

Painotamme saamelaiskulttuurin kiinteää yhteyttä luontoon ja puhtaan ympäristön merkitystä saamelaiskulttuurin tulevaisuudelle,

Olemme erittäin huolestuneita Venäjän alkuperäiskansojen ja ennen kaikkea saamelaisten asemasta Venäjällä vallitsevan tilanteen huonontumisen vuoksi, ja vetoamme Venäjän valtioon, jotta se suojelisi alkuperäiskansojen oikeuksia,

Painotamme, että Pohjoismaisella saamelaissopimuksella on suuri merkitys saamelaisille kansana ja esitämme syvän huolestumisemme sopimusneuvottelujen jatkuneen hitaan edistymisen johdosta,

Olemme iloksemme todenneet, että Ruotsin perustuslaki tunnustaa saamelaiset kansaksi, ja muistutamme, että Norjan ja Suomen perustuslait tunnustavat saamelaiset alkuperäisväestöksi,

Vaadimme, että Suomen, Ruotsin ja Venäjän valtiot ratifioivat ILO-sopimuksen 169 ja että Norjan valtio sisällyttää sen lakiin, myös niiltä osin, jotka koskevat saamelaisten historiallisia oikeuksia meren luonnonvaroihin.

Muistutamme, että Ruotsin, Norjan, Venäjän ja Suomen valtiot ovat ratifioineet YK:n biologista monimuotoisuutta koskevan sopimuksen, jonka perusteella luonnon monimuotoisuutta ja alkuperäiskansojen kulttuureja on suojeltava, ja *vaadimme, että valtiot edistävät sopimuksen toteutumista yhdessä Suomen, Norjan ja Ruotsin saamelaiskäräjien ja Venäjän saamelaisjärjestöjen kanssa,*

Vaadimme, että Ruotsin, Norjan, Venäjän ja Suomen valtiot sitoutuvat toteuttamaan YK:n alkuperäiskansojen oikeuksia käsittelevää julistusta ja viittaamme YK:n erityisraportoija James Anayan YK:n yleiskokoukselle osoitettuun raporttiin vuodelta 2013, jossa korostettiin julistuksen toteuttamisen oikeudellista merkitystä,

Muistutamme, että YK:n erityisraportoija James Anaya luovutti 2010 raportin saamelaisten tilanteesta Norjassa, Ruotsissa ja Suomessa, ja *vaadimme, että Venäjä, Norja, Ruotsi ja Suomi*

¹ Läsna 91 parlamentaarikko. Äänestystulos 66 puolesta, 13 vastaan, 3 tyhjää. 9 jäsentä pidättyi äänestämästä. Fremskrittspartiet, Norjan saamelaiskäräjät jättivät kirjallisen vastalauseensa. Nordkalottfolket, Fastboendes Lista, Saamelaiskäräjien puolueet esittävät kirjallisen vastalauseensa. Suomen saamelaiskäräjät jättävät kirjallisen vastalauseensa

ottavat huomioon raportin suositukset yhdessä Norjan, Ruotsin ja Suomen saamelaiskäräjien sekä Venäjän alkuperäisväestöjen kanssa,

Muistutamme YK:n alkuväestöraportoijan suosituksista, jotka koskevat luonnonvaroja, kaivannaisteollisuutta ja alkuperäisväestöjä (A/HRC/24/41) ja *vaadimme*, että Norjan, Ruotsin, Suomen ja Venäjän valtiot ottavat huomioon suositukset ja toteuttavat ne yhdessä Norjan, Ruotsin ja Suomen saamelaiskäräjien sekä Venäjän alkuperäisväestöjen kanssa,

Vahvistamme sitoutumisemme edistämään kestäväää kehitystä ja *vaadimme*, että Ruotsin, Norjan, Venäjän ja Suomen valtiot toimeenpanevat Rio+20 -kokouksen loppuasiakirjan ”The Future We Want” yhdessä Norjan, Ruotsin ja Suomen saamelaiskäräjien ja Venäjän saamelaisjärjestöjen kanssa.

Täten julistamme:

Artikla 1

Saamelaiset ovat itsenäinen kansa, jonka asuttama Saamelaisalue on jakautunut neljän valtion kesken. Saamelaisalue on saamelaisten perinteinen alue ja yhteinen kotimme, jossa saamelaisilla on ikimuistoisista ajoista lähtien ollut perusoikeudet maahan, vesistöihin sekä mereen ja luonnonvaroihin.

Artikla 2

Saamelaisten itsemääräämisoikeus antaa meille oikeuden päättää itse poliittisten elinten avulla, millä tavalla haluamme yhteiskuntamme kehittyvän ja millä tavalla hallita ja käyttää alueittemme luonnonvaroja kansainvälisen kansanoikeuden ja saamelaisten oikeuksien pohjalta.

Artikla 3

Saamelaiset ovat alkuperäiskansaa, jolla on oikeus perinteisiin maa-alueisiin, vesistöihin ja luonnonvaroihin. Saamelaiskansan valitsemien elinten, Saamelaiskäräjien, tulee voida vaikuttaa saamelaisten oikeuksia, kulttuuria, luonnonvaroja ja maankäyttöä koskevaan päätöksentekoon. Valtioiden tulee neuvotella Saamelaiskäräjien kanssa ja luotettavalla tavalla saavuttaa yksimielisyys niin paikallisella, alueellisella, kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla. Saamelaiskäräjien tulee osallistua päätöksiin, jotka liittyvät juridisia, poliittisia, taloudellisia, kulttuurisia ja sosiaalisia edistysaskeleita koskeviin kysymyksiin.

Artikla 4

Meillä saamelaisilla on oikeus työskennellä perinteisissä ammateissa omilla perinteisillä asutusalueillamme omien kulttuuriperinteittemme ja oikeuksiemme mukaisesti. Saamelaiskäräjiä ja paikallisia saamelaisyhteisöjä tulee konsultoida vapaan ja tietoisien etukäteissuostumuksen periaatteen mukaisesti saamelaisista perinteisistä ammateista perinteisillä asutusalueillamme kulttuuristen perinteidemme ja oikeuksiemme mukaisesti.

Artikla 5

Valtioiden ja yritysten taloudellinen, poliittinen ja sotilaallinen mielenkiinto Arktista aluetta ja sen luonnonvaroja kohtaan vaikuttaa meihin saamelaisiin. Öljy- ja kaasuvarojen hyväksikäyttö,

lisääntyneet kuljetukset uusilla, liikenteelle avatuilla arktisilla teillä lisäävät mahdollisia ympäristöhaittoja. Pohjoiset alueet muodostavat alkuperäisväestöjen kodin. Alueen luonnonympäristö on haavoittuva ja kaikenlainen taloudellinen ja poliittinen toiminta alueella vaikuttaa alkuperäiskansojen mahdollisuuksiin hankkia elantonsa. Yhdessä ilmastomuutoksen aiheuttamien haittojen kanssa Arktisen alueen kestäättömällä hyödyntämisellä on tuhoisat vaikutukset saamelaiskulttuuriin ja sen tulevaisuuteen.

Artikla 6

Saamelaisväestön tulevaisuus, meidän selviytymisemme, mahdollisuutemme elatuksen hankintaan, toimeentulomme, perinteemme, historialliset oikeutemme ja perinteiset taitomme liittyvät perinteisiin alueisiimme ja vesistöihimme. Luonnonvarojen tulee antaa kansallemme elanto myös tulevaisuudessa ja säilyttää arvokas kulttuuriperintömme tuleville saamelaiskulttuurilaisille.

Artikla 7

Kun perinteisille saamelaisalueille suunnitellaan kaivannaistoimintaa, on saamelaisväestöllä ja oikeudenhaltijoilla oltava mahdollisuus vapaaseen, tietoiseen etukäteissuostumukseen. Saamelaisväestön ja oikeudenhaltijoiden on alkuperäiskansaoikeuden mukaan saatava kohtuullinen osuus näiden hyödyntämisprojektien liikevaihdosta. Saamelaisväestön tulee saada korvaus kaivannaistoiminnasta ja siihen kuuluvista toiminnoista, kuten infrastruktuurista. Valtioiden, joissa on saamelaisasutusta, on vaadittava teollisuudelta ja erityisesti kaivannaisteollisuudelta ympäristönvalvontatyön pikaista tehostamista ja ympäristöhaittojen vähentämistä. Norjan, Suomen, Ruotsin ja Venäjän valtioiden on tiukennettava ympäristölainsäädäntöään ja ympäristörیکosten seuraamuksia. Perinteisillä saamelaisalueilla harjoitettu kaivannaistoiminta on velvollinen korvaamaan perinteisillä saamelaisalueilla aiheutetut vauriot, esimerkiksi toistuvan korvauksen sekä aktiivisten ympäristöä parantavien toimenpiteiden muodossa.

Artikla 8

Norjan, Ruotsin ja Venäjän on uusittava kaivos- ja mineraalilainsäädäntöään kansanoikeuden mukaisella tavalla. Suomen kaivoslainsäädäntö ei saa missään tapauksessa heikentyä, sillä se heikentäisi nykyistä saamelaiskulttuuria.

Artikla 9

Ruotsin, Suomen ja Norjan valtioiden tulee keskustella oman maansa saamelaiskäräjien ja Venäjän valtion keskustella yhdessä venäläisten saamelaisjärjestöjen kanssa, kun saamelaisten perinteisille maa-alueille suunnitellaan luonnonvarojen hyväksikäyttöä. Saamelaiskulttuurin arvo tulee arvioida ja saamelaiskulttuuriin kohdistuvat vauriot estää esimerkiksi biologista monimuotoisuutta koskevan sopimuksen Akwé:Kon-ohjeiden mukaisesti.

Artikla 10

Me saamelaisparlamentaarikot olemme sitä mieltä, että saamelaiset voivat edelleen kohdata näkymättömäksi tekemistä ja rakenteellista syrjintää valtiolliselta taholta. Saamelaiskulttuuri, perinteiset saamelaisammatit ja saamen kieli saavat väistyä enemmistökulttuurien taloudellisten ja poliittisten tarpeiden tieltä. Saamelaiset voivat myös joutua suvaitsemattomuusrikosten uhriksi jokapäiväisessä elämässään ja yhä enenevässä määrin sosiaalisissa medioissa.

Saamelaismaiden luonnonvarojen tuhoamista enemmistökulttuurin hyödyksi halutaan perustella saamelaisten sortamisella ja ymmärryksen puuttumisella. Saamelaiset joutuvat taistelemaan oikeuksistaan ja tietämättömyyttä, ennakkoluuloisuutta ja rasismia vastaan. Jotta kulttuurimme selviytyisi, meille saamelaisille on taattava oikeus elää suvaitsevassa ympäristössä, missä meidän perinteitämme ja kulttuurisia ilmauksiamme kunnioitetaan.

Artikla 11

Tuemme myös YK:n rotusyrjäntäkomitean kehoituksia, esimerkiksi Rönnbäckenin kaivossuunnitelmien yhteydessä, että Ruotsi keskeyttää kaikki meneillään olevat työt, kunnes rotusyrjäntäkomitea on käsitellyt asian.

Protokoll tillførsel fra

Fremskrittspartiet v/ Aud Martinsen og
Arthur F. Tørfoss.

Vi stemte imot fordi Innenfor både
Samisk og norsk tenkning står rimelighets
betraktninger og rettferdighetssans høyt i
kurs. Ingen av grupperingene skal sær-
behandles på bakgrunn av språk eller
etnisitet.

På viktige områder som språk og kultur,
har utviklingen gått i motsatt retning
av den Sametingene selv har ønsket og
vødtatt.

Det må på denne bakgrunn stilles
spørsmålsteqn ved om sametingene er
det rette organ for å ta vare på
samiske språk, kultur, historie og
tradisjoner. Og ikke minst naturressurser
i samiske områder.

Derfor stemmer vi fra Fremskrittspartiet
mot

Aud Martinsen Arthur Tørfoss.

Suomennos norjan kieleltä

Lisäys pöytäkirjaan

Aud Martinsen ja Arthur Tørfoss, Fremskrittspartiet

Äänestimme vastaan sen johdosta, että sekä kohtuullisnäkemykset että oikeudenmukaisuustaju ovat korkealle arvostettuja sekä saamelaisessa että norjalaisessa ajattelussa. Mitään ryhmää ei saa asettaa erikoiskäsittelyn kohteeksi kielen tai etnisyyden perusteella.

Kehitys on tärkeillä alueilla, kuten kielessä ja kulttuurissa, kulkenut vastakkaiseen suuntaan, kuin mitä saamelaiskäräjät itse ovat toivoneet, ja mistä on tehty päätöksiä. Asianomaista taustaa vasten asetamme kysymysmerkin sen johdosta, ovatko saamelaiskäräjät oikea elin huolehtimaan saamen kielestä, saamelaiskulttuurista, -historiasta ja -perinteistä puhumattakaan saamelaisalueiden luonnonvaroista.

Sen johdosta äänestämme Fremskrittspartietin edustajina vastaan.

[Nimikirjoitus]
Aud Martinsen

[Nimikirjoitus]
Arthur Tørfoss

Protokolltilførsel/skriftlig reservasjon til deklarasjonen til Samisk Parlamentarikerkonferanse sine deklarasjoner, 20. februar 2014.

Levert av Nordkalottfolket ved Toril B. Kåven, Kjetil Romsdal, Ståle Nilsen, og Fastboendes Liste ved Isak Mathis O. Hætta.

Til tekst:

Sameparlamentarikerkonferanse; Fellestekst.

Levert av Toril B. Kåven, Ståle Nilsen og Kjetil Romsdal, Nordkalottfolket, Isak Mathis O. Hætta, Fastboendes liste - Sametinget i Norge

Fredag 14. februar fikk vi tilsendt forslag til tekst første gang (på norsk), og for teksten for Nordisk Samekonvensjon fikk vi tilsendt 07. februar. Vi fikk ingen informasjon om hvem som har foreslått teksten, og hvilken prosess som har vært forut for tekstforslaget. Vi fikk heller ingen informasjon om hvordan denne skulle behandles, noe som gjorde arbeidet med teksten meget vanskelig.

Da parlamentarikerkonferansen startet i dag, 20. februar, fikk vi opplyst at det var opprettet arbeidsgruppe. Ingen av oss parlamentarikere hadde hørt noe om dette på forhånd og hatt mulighet til å være med å velge. Kl 0900 åpnet konferansen, og vi fikk frist til å komme med forslag til endringer kl. 1300 og kl. 1400 samme dag. På ca 5 og 6 timer, skal dermed representantene ta stilling til store og viktige spørsmål og utfordringer i det samiske samfunn, uten mulighet til å diskutere det med andre, og uten å være informert om prosessen forut for et felles deklarasjon. Som et minimum burde vi vite om teksten er forankret noen steder – og i så fall hvor.

Det forslaget vi har levert til arbeidsgruppen som er nedfelt, blir ikke utlevert eller oversatt til de andre språkene, og det gir dermed ingen mulighet for andre parlamentarikere til å støtte opp om våre forslag. De fikk heller aldri mulighet til det, siden forslaget ikke ble gitt de andre. Det er også kommet flere vesentlige endringer i deklarasjonene fra arbeidsgruppen, og det blir umulig å ta stilling til dette, en avgjørelse man må ta på svært kort tid. Våre forslag til endringer ble levert ut minutter før votering – men ikke oversatt slik at alle parlamentarikere kunne forstå hva som stod i forslaget. Dette er uakseptabel parlamentarisk og demokratisk arbeidsmetode, som gjør det vanskelig å bli enige om en felles tekst.

Det kjennes som man blir kneblet til å være med på et opprop som ikke er godt fundamentert blant de ulike parlamentarikere. Like før avstemming ble vår tekst kopiert, men dette gir ingen demokrati, da den fortsatt ikke var oversatt til finske og nordsamiske, slik at alle kan forstå den. Vi valgte derfor å trekke forslaget.

Våre forslag er derfor også lagt ved denne protokolltilførselen, siden vi vet at andre delegater ikke har hatt mulighet til å vurdere våre forslag fordi de ikke var oversatt. Som et minimum bør alle vite at der har vært alternativer eller tilleggsforslag.

Vi ber om at det ved fremtidige parlamentarikerkonferanser foreslås en mer demokratisk prosess, i tråd med de prosesser vi sjøl krever fra våre stater.

Vi beklager sterkt den uryddige prosessen og kan ikke akseptere en tekst og et dokument med så dårlig forankring i det samiske folk.

Forslag Deklarasjon, fellestekst:

Forslag fra Nordkalottfolket (3 representanter) og Fastboendes Liste (1 representant), Norge:

Ny artikkel: Likestilte rettigheter for alle samer.

Fastboendes samer har gjennom statenes fokus på reindriftssamer, mistet mange av sine tradisjonelle rettigheter til ferdsel og bruk av naturen. Sametingene vil snarest starte arbeidet for å få lik beskyttelse og lovfestede rettigheter for fastboende og reindriftssamer i all naturbruk, næringsutvikling og ferdsel.

Ny artikkel: Artikkel om samspill med andre folkegrupper.

Samene bor i ulike stater, sammen med andre folkegrupper som har bodd i områdene mange århundrer. Samtidig skjer store migrasjoner i verden, og alle land blir mer og mer internasjonal. Samene anerkjenner andres rett til å fortsatt bo i de landområdene hvor de og deres familier er vokst opp, og ønsker et fredelig og konstruktivt samkvem også i fremtiden.

Vi har nummerert hvert avsnitt med 0,1,2,3 osv, slik at ingressen er nr 1, "Vi gjentar vår..." er nr to osv.

Avsnitt 2: tas vekk. Vi har ikke fått lest, vi har ikke fått tilsendt og vi har ingen mulighet til å mene noe om den.

Avsnitt 8: vi ønsker ikke å kreve dette.

Avsnitt 10 – nei, vi har ikke fått utdelt som del av prosessen.

Avsnitt 13 – tas vekk. Vi har ikke fått utdelt disse på forhånd.

Tilføyelse artikkel 1.

Føyes til på slutten: Denne rettigheten har vi sammen med andre folkegrupper.

Tilføyelse artikkel 3:

"Samefolket er et urfolk som har rett til å bruke sine tradisjonelle landområder..."

"Sametingene skal også bli konsultert når det gjelder forankringen i..."

7. artikkel

Denne må justeres slik at en urfolksavgift ikke nødvendigvis skal gå til sametingene, men til regionen eller den enkelte kommunen. Det er der samene bor, og det er de som skal ha nytte av avgiften. Ha inn en setning hvor man anerkjenner lokaldemokratiet og kommunens ønsker i opprettelsen av gruver.

Ta vekk setning om at Sametingene skal godkjenne gruvedrift på forhånd.

Signatur:

Toril Bakken Kåven

Suomennos norjan kieleltä

Saamelaisten parlamentaarikkojen konferenssin 20. helmikuuta 2014 hyväksymää julkilausumaa koskeva lisäys pöytäkirjaan/kirjallinen eriävä mielipide.

Eriävän mielipiteen ovat antaneet Nordkalottfolketin edustajat Toril B. Kaven, Kjetil Romsdal ja Stale Nilsen sekä Fastboendes Listen edustaja Isak Mathis O. Hcetta.

Teksti:

Saamelaisten parlamentaarikkojen konferenssi: Yhteinen teksti

Tekstin ovat jättäneet Nordkalottfolketin edustajat Toril B. Kaven, Kjetil Romsdal ja Stale Nilsen sekä Fastboendes Listen – Norjan saamelaiskäräjien edustaja Isak Mathis O. Hcetta.

Vastaanotimme 14. helmikuuta ensimmäistä kertaa norjankielisen tekstin ja ehdotuksen Pohjoismaiseksi saamelaisjulistukseksi vastaanotimme 7. helmikuuta. Emme saaneet minkäänlaisia tietoja tekstin ehdottajasta tai millaisen prosessin tekstiehdotus oli läpikäynyt. Emme myöskään saaneet minkäänlaista tietoa siitä, miten sitä oli tarkoitus käsitellä, mikä teki työskentelyn tekstin parissa hyvin vaikeaksi.

Kun parlamentaarikkokonferenssi käynnistyi 20. helmikuuta, saimme tietää, että asiaa varten oli valittu työryhmä. Kukaan meistä parlamentaarikoista ei ollut kuullut mitään siitä etukäteen, eikä meillä ole ollut mahdollisuutta olla mukana valitsemassa ryhmän jäseniä. Konferenssi avattiin kello 9.00, ja saimme aikaa muutosehdotusten tekoa varten kello 13.00 ja 14.00 saakka samana päivänä. Edustajille annettiin siis n. 5 ja 6 tuntia aikaa kannanottoon saamelaisyhteisöä koskevista suurista ja tärkeistä kysymyksistä ja haasteista ilman, että heille annettiin mahdollisuus keskustella asiasta muiden kanssa, ja ilman että saimme ennakkoon tietoja yhteiseen julkilausumaan johtavasta prosessista.

Vähimmäisvaatimuksena meidän olisi pitänyt saada tietää, oliko teksti jalkautettu jossakin, ja siinä tapauksessa missä.

Työryhmälle annettua alla olevaa tekstiä ei jaettu muille, eikä sitä käännetty muille kielille, eikä muilla parlamentaarikoilla ollut sen johdosta mahdollisuutta lukea ehdotuksiamme. Heille ei annettu siihen milloinkaan mahdollisuutta sen johdosta, ettei ehdotusta annettu muille. Työryhmä oli myös tehnyt monta oleellista muutosehdotusta julistukseen, ja kannanotto niihin oli mahdotonta niin lyhyessä ajassa. Muutosehdotuksemme jaettiin minuutteja äänestystä ennen, mutta sitä ei ollut käännetty siten, että muut parlamentaarikot olisivat pystyneet ymmärtämään ehdotusten sisällön. Tämänkaltaiset työmenetelmät ovat parlamentaarisesti ja demokraattisesti mahdottomia hyväksyä, ja ne tekevät mahdottomaksi päästä yksimielisyyteen yhteisestä tekstistä.

Tuntuu kuin meille olisi pantu kapula suuhun ja pakotettu hyväksymään vetoamus, jota ei ole jalkautettu riittävästi eri parlamentaarikkojen parissa. Vähän ennen äänestystä tekstimme kopioitiin, mutta ei ole demokraattista, ettei sitä edelleenkaan ollut käännetty suomeksi ja pohjoissaameksi, jotta kaikki olisivat ymmärtäneet sen. Päätimme sen johdosta vetää ehdotuksemme takaisin.

Ehdotus on sen johdosta liitetty tähän pöytäkirjalisäykseen, koska tiedämme, ettei muilla edustajilla ole ollut mahdollisuutta ottaa kantaa ehdotuksimme, koska niitä ei ollut käännetty. Vähimmäisvaatimuksena on, että kaikki saavat tiedon vaihtoehdoista ja lisäehdotuksista.

Pyydämme, että tulevat parlamentaarikkokonferenssit toteutetaan demokraattisessa järjestyksessä samalla tavoin, kuin me itse vaadimme valtioiltamme.

Pahoittelemme voimakkaasti sekavaa prosessia, emmekä pysty hyväksymään tekstiä ja asiakirjaa, jotka on jalkautettu näin huonosti saamelaisten parissa.

Suomennos norjan kieleltä

Julistusehdotus, yhteinen teksti:

Norjan Nordkalottfolketin (3 edustajaa) ja Fastboendes Listen (1 edustaja) ehdotus:

Uusi kappale: Tasa-arvoiset oikeudet kaikille saamelaisille.

Vakituisissa asuinpaikoissa asuvat saamelaiset ovat valtioiden kohdentaessa poroja hoitaviin saamelaisiin menettäneet monia perinteisistä kulku- ja luonnonkäyttöoikeuksistaan.

Saamelaiskäräjien pitää viipymättä käynnistää työ saavuttaakseen sekä vakituisissa asuinpaikoissa asuville että poronhoitoa harjoittaville saamelaisille tasavertaisen suojan ja lakisääteiset oikeudet kaikessa luonnon käytössä, elinkeinojen kehittämisessä ja kulkemisessa.

Uusi kappale: Yhteistyötä muiden kansanryhmien kanssa koskeva kappale.

Saamelaiset asuvat eri valtioiden alueella yhdessä muiden kansanryhmien kanssa, jotka ovat asuttaneet alueita monien satojen vuosien ajan. Samanaikaisesti maailmassa tapahtuu laajaa muuttoliikettä kaikkien maiden kansainvälistyessä enemmän tai vähemmän. Saamelaiset tunnustavat muiden oikeuden asua mailla, joilla he ja heidän perheensä ovat kasvaneet, ja toivovat rauhanomaista ja rakentavaa kanssakäymistä myös tulevaisuudessa.

Olemme numeroineet jokaisen kappaleen siten, että ingressi on nro 1, "Me toistamme..." on nro 2 jne.

Kappale 2 poistetaan. Meillä ei ole ollut mahdollisuutta lukea sitä, eikä sitä ole lähetetty meille, joten meillä ei ole minkäänlaista mahdollisuutta muodostaa siitä mielipidettä.

Kappale 8: Emme halua vaatia sitä.

Kappale 10: Ei, meillä ei ole ollut mahdollisuutta osallistua menettelyyn. Kappale 13 poistetaan. Meille ei ole jaettu tätä etukäteen.

Lisäys 1. artikkelin loppuun.

Meillä on oikeus siihen yhdessä muiden kansanryhmien kanssa.

Lisäys 3. artikkeliin.

"Saamelaiset ovat alkuperäiskansa, jolla on oikeus käyttää perinteisiä maa-alueitaan..."

"Saamelaiskäräjiä on myös kuultava jalkauttamisen johdosta..."

7. artikkeli

Sitä on muutettava siten, ettei alkuperäiskansoille maksettava tuki välttämättä menisi saamelaiskäräjille vaan alueelle tai yksittäiselle kunnalle. Saamelaiset asuvat alueilla ja kunnissa, ja heidän pitää saada hyötyä tuesta.

Lisäksi tarvitaan lausetta, jolla tunnustetaan paikallisdemokratia ja kuntien toivomukset kaivostoimintaa suunniteltaessa.

Lause, jonka mukaan saamelaiskäräjien on hyväksyttävä kaivostoiminta etukäteen, poistetaan.

Allekirjoitus:

Toril Bakken Kaven

Pöytäkirjalisäys

Pidämme saamelaisparlamentaarikkojen konferenssin toiminnan, tavoitteiden ja hengen kannalta hyvin valitettavana, että saamelaisparlamentaarikkojen neljän konferenssi antoi julistuksen, jonka 4 artiklan osalta suuri enemmistö Suomen saamelaiskäräjäjäseniä vastustaa. Toiminta heikentää konferenssin uskottavuutta. Konferenssin tekemä päätös on Suomen lainsäädännön vastainen koska se ei huomioi kolttien kyläkokouksen asemaa kolttasaamelaisten edustuksellisenä elimenä. Suomen saamelaiskäräjälain § 6 mukaan saamelaiskäräjät edustaa saamelaisia kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Kokouksen tekemä päätös ei kunnioita Suomen saamelaiskäräjälakia ja heikentää saamelaista kulttuuri-itsehallintoa rinnastaen muut toimijat saamelaisen kulttuuri-itsehallinnon tasolle. Julistuksen epäselvä muotoilu mahdollistaa sen, että saamelaisyhteisöiksi voidaan lukea myös sellaisia tahoja, jotka eivät ole saamelaisia oikeudenomistajia.

Me allekirjoittaneet Suomen saamelaiskäräjät pitää hyvin tärkeänä saamelaisten vaikutusmahdollisuuksien turvaamista ja kuulee alueen saamelaisia ennen kuin tekee heitä koskevia päätöksiä.

Muilta osin me allekirjoittaneet Suomen saamelaiskäräjäjäsenet kannattamme julistuksen tavoitteita ja pidämme julistusta hyvin tärkeänä.

Huomautus 20.2.2014

Kenneth Nakkäläjäri KLEMETTI NÄKKÄLÄJÄRI

Petritsiol Magga-Nors

PETRA BIRGT MAGGA-NORS

Heikki Paltto

HEIKKI PALTTO

Jouko Hetta

JOUKO HETTA

Ulla Magga

ULLA MAGGA

Janne Nakkäläjäri

JANNE NÄKKÄLÄJÄRI

Tauno Haltta

TAUNO HALTTA

Pertti Heikkuri

PERTTI HEIKKURI

Pentti Valle

PENTTI VALLE

LAHTUT/ AJRRASA/ LIHTSEGH/ LEDAMÖTER/ JÄSENET/ ПОЛЬЗОВАТЕЛИ/COMMISSIONAIRES

1. ~~Andersson Hilding~~ Holmqvist Peter, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
2. ~~Anti Gaup Marit Kirsten~~. Høgden Stine Marie Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
3. Aslaksen Marie Therese Nordsletta, Sámediggi Norgga bealde/ledamot Sametinget i Norge
4. Avaskari Anu, Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland
5. ~~Bach Per Andersen~~ Eira Hans O, Sámediggi Norggas/Sametinget i Norge
6. Beaska Niillas, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
7. Berg Matti, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
8. Bransfjell Nora Marie, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
9. Dunfjell Jovna Zakharias, Sámediggi Norgga bealde Sametinget i Norge
10. Eira Mathis Nilsen, Sámediggi Norgga bealde / Sametinget i Norge
11. Eriksen Inger Eline, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
12. Gaski Jørn Are, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
13. Guttorm Veikko, Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland
14. Guvsám Kirsti, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
15. Haetta Isak Mathis Olsen Sámediggi Norggas/Sametinget i Norge
16. Haltta Tauno, Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland
17. Hansen Hartvik, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
18. Heikkuri Pertti, Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland
19. Henriksen Christina, Sámediggi Norgga bealde / Sametinget i Norge
20. Hetta Jouku, Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland
21. Håkansson Veronika, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
22. Inga Ingrid, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
23. Johansson Lars-Jonas, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
24. Jonsson Håkan, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
25. Josefina Lundgren Skerk, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
26. Jáma Ellinor Marita, Sámediggi Norgga bealde /Sametinget i Norge
27. ~~Kappfjell John~~ Kappfjell Thomas, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
28. Keskitalo Aili, Sámediggi Norgga bealde Sametinget i Norge
29. Kroik Lars-Paul, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
30. Kråik Anders, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
31. Kuhmunen Anne Madeleine, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
32. Kuoljok Paulus, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
33. Kåven Toril Bakken, Sámediggi Norgga /Sametinget i Norge

LAHTUT/ ÁJRRASA/ LIHTSEGH/ LEDAMÖTER/ JÄSENET/ ПОЛЬЗОВАТЕЛИ/COMMISSIONAIRES

34. Larsen Vibeke, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
35. ~~Larsson Sara~~, Nordling Kristina, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
36. Magga Mariann Wollmann, Norggá Sámediggi bealde/ Sametinget i Norge
37. Magga Ulla-Maarit, Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland
38. Magga-Vars Petra, Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland
39. Mannela Karin, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
40. Martinsen Aud Helene, Sámediggi Norgga bealde /Sametinget i Norge
41. Mikaelsson Stefan, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
42. ~~Mo Lisa~~ ~~Karin~~ Olsen Stein Are Sámediggi Norggas/Sametinget i Norge
43. Morottaja Anna, Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland
44. Muotka Piera Heaika, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
45. Muotka Silje Karine Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
46. Musta Yrjö, Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland
47. Mörtlund Sofia, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
48. Nuorgam Anne, Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland
49. Nutti Per-Olof, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
50. ~~Nystad Laila~~ Hætta Klemet Erland, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
51. Nystad Tor Gunnar, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
52. Näkkäljärvi Klemetti, Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland
53. Olsen Henrik, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
54. ~~Oskal Per~~ ~~Mathis~~ Johnsen Kjetil, Sámediggi Norggas/Sametinget i Norge
55. Paltto Heikki, Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland
56. Paulsen Lars Filip, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
57. Paulsen Viktor Inge, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
58. Persson Marie, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
59. Persson Mona, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
60. Rahko Niila, Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland
61. Rannerud Jan, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
62. Ravna Anita Persdatter, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
63. Romsdal Kjetil, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
64. Rydberg Tua, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
65. Saba Ellen Kristina, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
66. Sandvik Lars Oddmund, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
67. Sanila-Aikio Tiina, Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland
68. Sedholm Oscar, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
69. Sevä Katarina, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige

LAHTUT/ ÁJRRASA/ LIHTSEGH/ LEDAMÖTER/ JÄSENET/ ПОЛЬЗОВАТЕЛИ/COMMISSIONAIRES

70. Sikku Ol-Johán, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
71. Skogsfeldt Johan, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
72. Sovkina Valentina/ Валентина Совкина Kuellnegh Sámi Sobbar/ Куэланэгк нэарк Самь Соббар
73. Sparrock Britt, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
74. Stinnerbom Marita, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
75. Stinnerbom Torkel, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
76. ~~Store Knut Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge~~
77. Svonni Lars Wilhelm, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
78. Thomassen Ann-Mari, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
79. Thomassen Nanna, Sámediggi Norgga bealde /Sametinget i Norge
80. Tørfoss, Arthur, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
81. Utsi Inger Elin, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
82. Utsi Per Mikael, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
83. ~~Valkapää Nikolas~~ Näkkäljärvi Janne, Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland
84. Valle Pentti, Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland
85. ~~Vars Laila Susanne~~ Biti Jån Åge Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
86. Vasara Johan, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
87. West Sandra Márjá, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
88. ~~Wilhelmsen Kjellrun Alma~~ Nilsen Ståle, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
89. Wilhelmsen Ronny, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge
90. ~~Wälitalo Sten~~ Rimpí Agneta, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
91. Äärelä Rauni, Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland
92. Åhrén Christina, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
93. Åhrén Thomas, Sámediggi Norgga bealde/ Sametinget i Norge